

MEESTE ARTSEN MILD OVER AANPAK CORONACRISIS DOOR OVERHEID

VVD wint de artsenstem

Onder lezers van Medisch Contact lijkt de VVD de populairste partij te zijn bij de komende Tweede Kamerverkiezingen. Dit blijkt uit een enquête onder 6809 (oud-)artsen en geneeskundestudenten. Vooral onder medisch specialisten is deze partij populair.

De redactie van Medisch Contact wilde weten hoe (oud-)artsen en geneeskundestudenten aankijken tegen de aanpak van de overheid. Of het daarbij uitmaakte hoe oud of jong ze zijn, wat voor functie ze hebben en of ze alternatief angehaucht zijn. We wilden ook graag weten wat onze lezers gaan stemmen. U reageerde in groten getale (zie kader *Wie namen er deel aan de enquête?* op blz. 17), waarvoor dank. Hierbij de resultaten van onze Verkiezingsenquête.

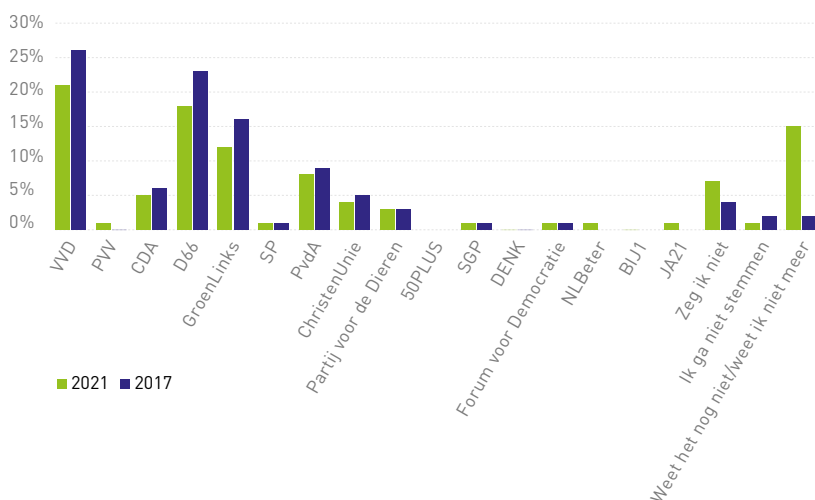
WAT GAAN DE MEDICI STEMMEN?

Bij de mensen die ons vertelden waar ze op gaan stemmen is de VVD de populairste partij, met 21 procent van de stemmen. Dan volgt D66 met 18 procent, GroenLinks (12%), PvdA (8), CDA (5), CU (4) en Partij voor de Dieren (3). De rest haalt 1 procent of minder. (Zie grafiek *Artsenstemmen 2021 en 2017*.)

De grafiek geeft een wat vertekend beeld: het lijkt erop alsof de drie populairste

partijen er ten opzichte van 2017 op achteruit zijn gegaan. Maar een deel (ongeveer 15%) van de respondenten wist op het moment dat ze de enquête invulden (periode 2 t/m 21 februari) nog niet wat ze zouden gaan stemmen. Het zou goed kunnen dat deze stemmen bij die drie grote terecht komen. Bij de andere partijen lijkt er minder te worden gewisseld. Van de grote partijen zijn VVD en CDA populairder bij mannen (61 en 64% van de stemmen komen van mannen), PvdA en GroenLinks bij vrouwen (54 en 62% van de stemmen van vrouwen). Bij D66, CU en de SP is de verdeling zo goed als gelijk. Wat betreft de onder artsen minder populaire rechtse partijen: die zijn duidelijk populairder bij mannen (JA21: 79% van de stemmen komt van mannen, PVV: 78%, Forum voor Democratie: 67%).

ARTSENSTEMMEN 2021 EN 2017

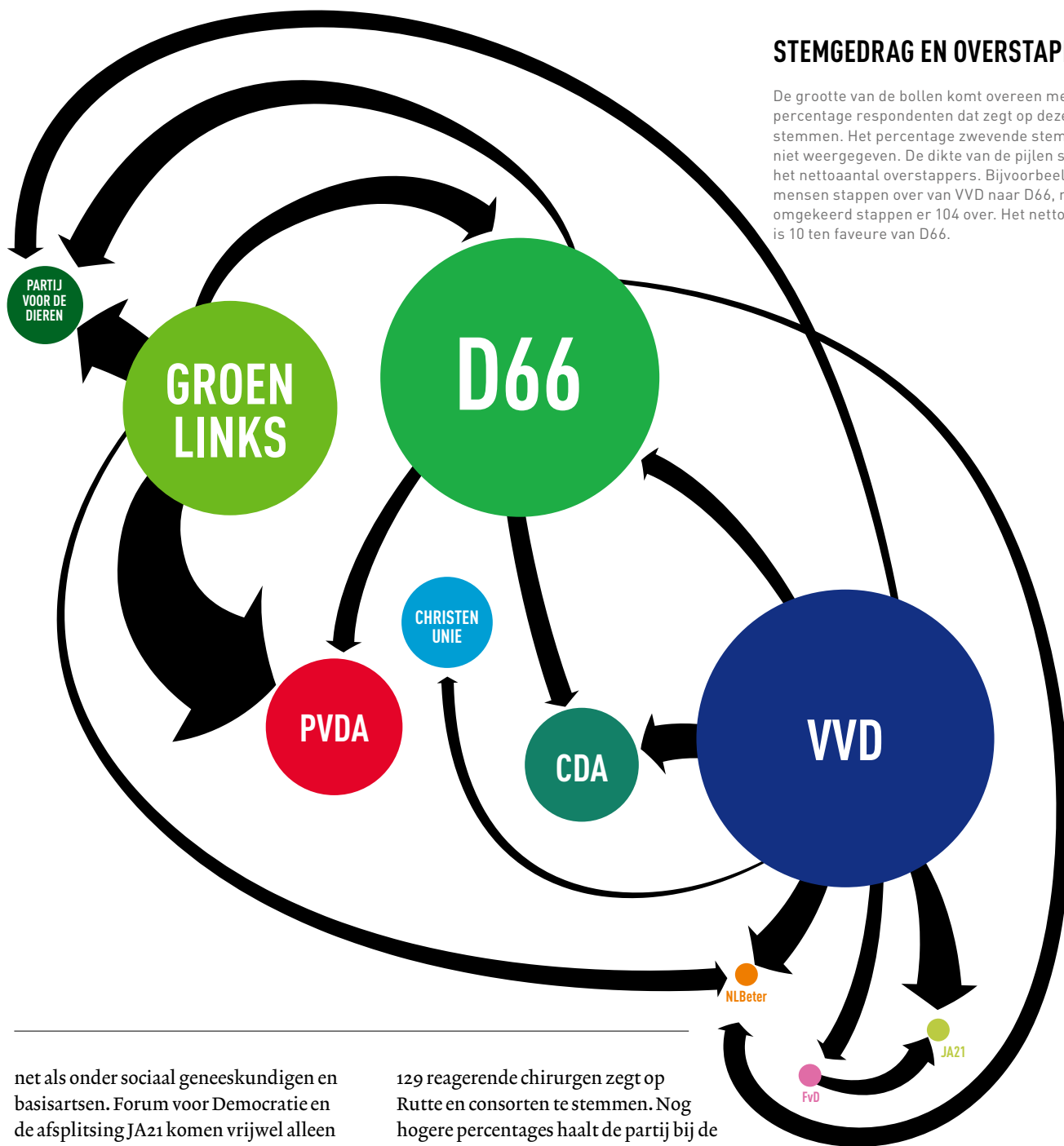

Percentage respondenten dat kiest voor een partij in 2021 (groene balk), dan wel dat zegt in 2017 op deze partij te hebben gestemd.

De VVD heeft haar nummer-1-positie onder artsen vooral te danken aan medisch specialisten: bij geen andere groep is de partij zo populair (28%), en het is ook de grootste groep respondenten (zie kader *Wie namen er deel aan de enquête?*). Voor de meeste groepen geldt dat in de top drie VVD, D66 en GroenLinks staan. Bij huisartsen en studenten/coassistenten is D66 wat groter, onder aiossen/aniossen GroenLinks. Het CDA is niet populair onder artsen: alleen onder gepensioneerden komt de partij tot 10 procent van de stemmen. Bij hen is de PvdA ook bovengemiddeld populair,

STEMGEDRAG EN OVERSTAPPERS

De grootte van de bollen komt overeen met het percentage respondenten dat zegt op deze partij te stemmen. Het percentage zwevende stemmers is niet weergegeven. De dikte van de pijlen staat voor het nettoaantal overstappers. Bijvoorbeeld: 114 mensen stappen over van VVD naar D66, maar omgekeerd stappen er 104 over. Het nettoverschil is 10 ten faveure van D66.

net als onder sociaal geneeskundigen en basisartsen. Forum voor Democratie en de afsplitsing JA21 komen vrijwel alleen bij studenten en coassistenten boven de 1 procent uit, maar ook daar blijft het bij 3 procent van de stemmen. Bij deze groep zijn D66 (21%) en GroenLinks (18%) de populairste partijen.

We hebben ook nog naar het stemgedrag van verschillende medisch specialisten gekeken. Zoals gezegd is onder hen de VVD de populairste partij (28% van de stemmen). Maar liefst de helft van de

129 reagerende chirurgen zegt op Rutte en consorten te stemmen. Nog hogere percentages haalt de partij bij de neuro- en cardiothoracaal chirurgen, maar vertekening door kleine aantallen respondenten is hier goed mogelijk. Ook onder kno-artsen is de VVD populair (46%), net als bij dermatologen (44%), en urologen en orthopeden (allebei 40%). Bij psychiaters is de partij duidelijk minder populair, met maar 9 procent van de stemmen. GroenLinks is onder hen juist populairder (met 21 versus 10% van alle specialisten samen).

Bij psychiaters is de VVD duidelijk minder populair

WAT VINDEN MEDICI BELANGRIJK?

We vroegen artsen en studenten welk thema het meest bepalend was voor hun partijkeuze bij de komende Tweede Kamerverkiezingen. Zorg? Nee, die kwam op de tweede plaats, met 24 procent. Met kop en schouders stak 'Klimaat & duurzaamheid' boven de andere thema's uit (zie grafiek *Meest bepalende thema*).

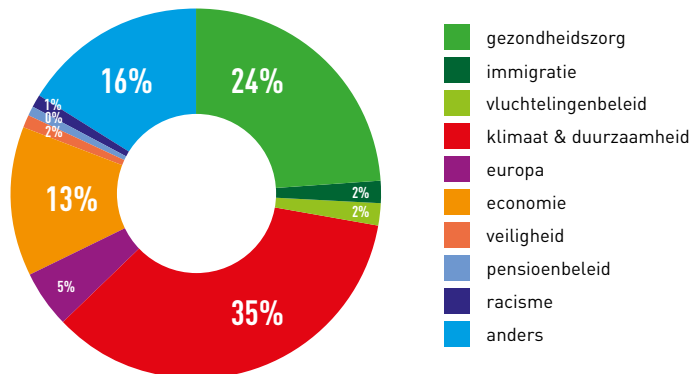
We legden respondenten een aantal hete hangijzers uit de zorg voor, en vroegen welke voor hen op dit moment de meest belangrijke waren, en welke andere thema's daar nog bij hoorden. Bovenaan eindigden 'reguliere, non-covidzorg' (60%) en 'covid-19' (52%). (Zie grafiek *Belangrijkste zorgthema's*.)

Thema's die door artsen zelf werden aangedragen waren opvallend vaak 'preventie' (al dan niet in combinatie met publieke gezondheidszorg en of leefstijl-geneeskunde) en bekostiging van de zorg (zoals marktwerking, privatisering en betaalbaarheid). Ook de ggz werd meerdere malen genoemd, net als bureaucratie, toegankelijkheid van de zorg, loondienst dan wel vrije vestiging van medisch specialisten en vrije artsenkeuze.

HOE VINDEN ZE DAT HET KABINET HET DOET?

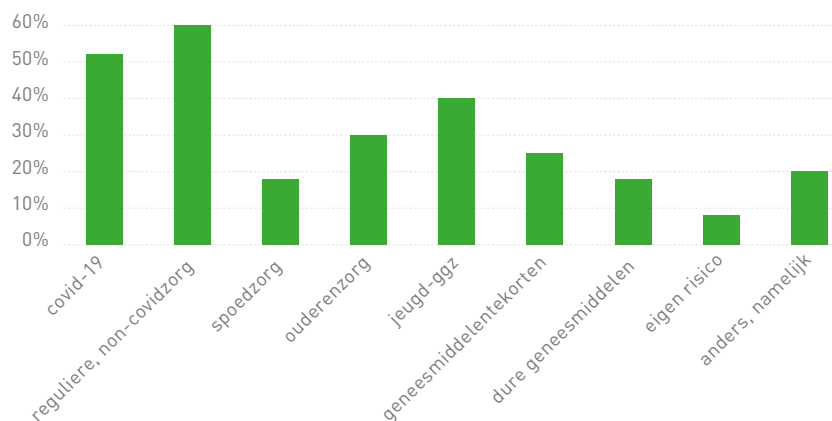
We wilden een indruk krijgen van de mening van de deelnemers over het optreden van het kabinet tijdens de coronacrisis. We legden hun drie opvattingen voor met de vraag in welke ze zich het meest konden vinden. Het overgrote deel (81%) koos voor 'Niet alles gaat goed, maar ik bewonder hoe ze deze crisis bestrijden.' 11 procent voelde het meest voor: 'Ze doen veel te weinig om deze ontwrichtende ziekte in te perken.' De overige 8 procent koos voor 'Ze grijpen veel te hard in om een ziekte te bestrijden die niet veel voorstelt.' Terwijl de extreme 'Doe meer!'- en 'Doe minder!'-stemmen het meest op de voorgrond staan in het publieke debat, blijkt het gros van artsen en medisch studenten daar dus tussenin te zitten. Het

MEEST BEPALENDE THEMA

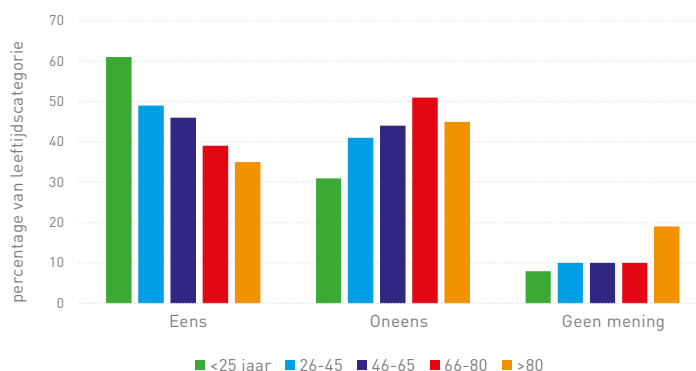
Percentage respondenten dat een thema als meest bepalend voor partijkeuze benoemde. Er was slechts één antwoord mogelijk.

BELANGRIJKSTE ZORGTHEMA'S

Percentage respondenten dat een bepaald zorgthema als op dit moment het meest belangrijk benoemde. Er waren meerdere antwoorden mogelijk.

TE VEEL NADRUK OP ZORG?

Percentage van respondenten per leeftijdscategorie dat het eens of oneens was met de stelling 'De overheid legt tijdens de coronacrisis te veel nadruk op zorg en te weinig op andere maatschappelijke gebieden, zoals economie en onderwijs.'

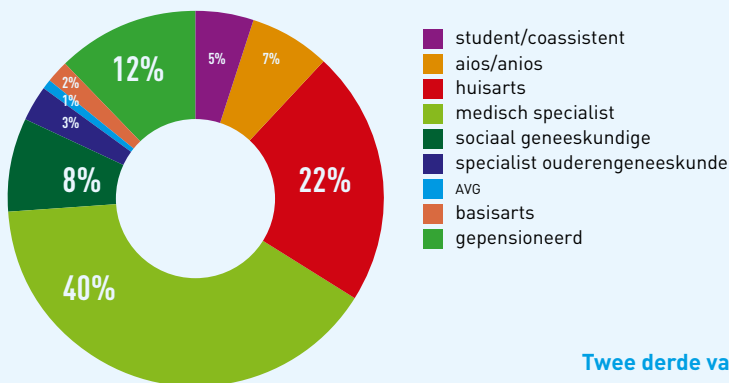
WIE NAMEN ER DEEL AAN DE ENQUÊTE?

We stuurden de enquête met vragen naar politieke voorkeur en mening over met name covidgerelateerde onderwerpen naar (oud-) artsen en geneeskundestudenten. Van hen reageerden er 6809 (respons 14%).

Bijna 80 procent van de respondenten was tussen de 26 en 65 jaar oud. Er reageerden ongeveer net zoveel vrouwen (51%) als mannen, waarbij de vrouwen bij de 66-plussers duidelijk ondervertegenwoordigd, en bij 45-minners juist in de meerderheid waren (zie grafiek *Jonge vrouwen, oude mannen*).

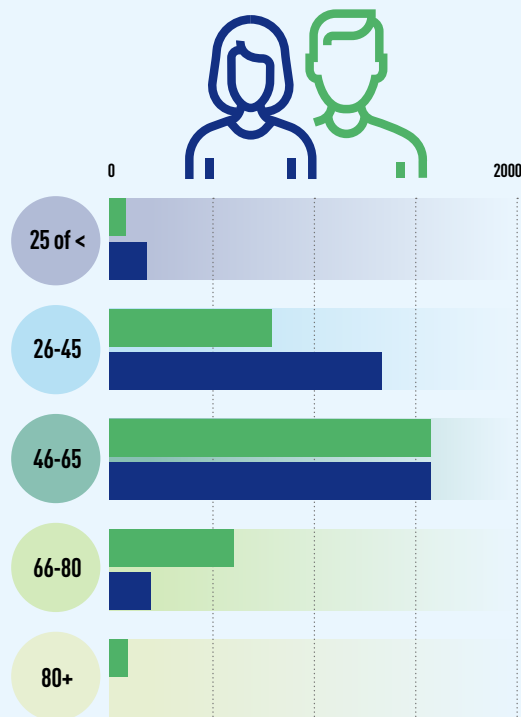
40 procent van de respondenten was medisch specialist, nog eens 22 procent huisarts, waarmee ze de andere categorieën in aantal ruim voorbijstreefden. Er reageerden naar rato relatief weinig sociaal geneeskundigen (zie grafiek *Wie reageerden er?*).

WIE REAGEERDEN ER?

Percentage respondenten dat zelf zegt tot een bepaalde categorie te behoren.

JONGE VROUWEN, OUDE MANNEN

Aantallen respondenten per leeftijdscategorie en geslacht. NB: van ongeveer 3 procent van de deelnemers is leeftijd en/of geslacht niet bekend.

Twee derde van de respondenten had zorg verleend aan covid-19-patiënten. Voor 616 van hen was dat zelfs de hoofdmoot van hun werk geweest, terwijl 1764 mensen zeiden regelmatig met covidpatiënten te maken hebben gehad. Voor nog eens 1235 man was dat sporadisch het geval geweest.

Twee derde van de jongste groep vindt dat er te veel nadruk op de zorg ligt

maakte daarbij niet meer dan een paar procenten verschil uit wat de leeftijd of het geslacht van de respondent was, of welke functie hij of zij had. Enige opvallende uit-

bijters onder de specialisten (waarbij we vakgroepen waarvan er minder dan twintig reageerden even buiten beschouwing laten), waren de radiologen, van wie 22 van de 106 invullers vonden dat er te hard wordt ingegrepen.

We legden de deelnemers de volgende stelling voor: 'De overheid legt tijdens de coronacrisis te veel nadruk op zorg en te weinig op andere maatschappelijke gebieden, zoals economie en onderwijs.' Oneens won het hier n t van eens (47

versus 44%, rest had geen mening). Daarbij maakte de leeftijd w l duidelijk verschil (zie grafiek *Te veel nadruk op zorg?*). Bijna twee derde van de jongste groep vindt dat er te veel nadruk op de zorg ligt, en dat percentage daalt met de leeftijd. ■

web

Online vindt u nog meer resultaten uit de enquête, zoals wat men van belang acht voor een volgende minister van VWS: moet het een arts zijn? Of waar de stemmen per medisch specialisme naartoe gaan: hoe stemmen deelnemende internisten, kinderartsen en orthopeden?